

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government

**Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve –Ministartstvo za Finansija, Rada i
Transfera Ministry of Finance, Labor and Transfers**

Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova – Kosovo Agency of Statistics

Socijalna Statistika

Nivo Zarada na Kosovu 2020

Ovaj izveštaj je izrađen na osnovu potreba i zahteva korisnika, uključujući državne institucije i različite korisnike. Podaci prikazani u ovom izveštaju o prosečnoj zaradi su podaci koji će donosiocima odluka pomoći u usmeravanju svojih politika i planiranju efikasnijih načina zadržavanja i motivisanja zaposlenih.

Nivo zarada je važan podatak ne samo za organizacije koje ga koriste kao osnovu za vršenje promena (povećanje / smanjenje), već je istovremeno vrlo važan pokazatelj za nove investitore i ključni ili atraktivan instrument za dobijanje najboljih kandidata.

Kada organizaciju čine sposobni i motivisani ljudi, uspesi ne nedostaju. Strukture zarada su suštinski deo efikasnog upravljanja, ali su takođe ključni i pokretački faktori razvoja. Radi lakšeg pristupa korisnika, u ovom izveštaju data je prosečna bruto i neto zarada.

Zbog pandemije COVID-19 koja je obuhvatila Republiku Kosovo 2020. godine i mera koje je preduzela vlada, a kao rezultat toga imamo zatvaranje i smanjenje aktivnosti privatnog sektora, imamo smanjenje prosečne plate i bruto i neto u ovom sektoru.

Pošto u privatnom sektoru imamo najveći broj zaposlenih u odnosu na ukupan broj zaposlenih u zemlji, to je uticalo na pad prosečnih zarada i bruto i neto na celoj teritoriji Republike Kosovo. Dok je u javnom sektoru (plate isplaćene iz budžeta Republike Kosovo) došlo do izraženijeg povećanja bruto i neto zarade u odnosu na prethodne godine, do čega je došlo zbog raspodele dodataka u određenim sektorima¹

Izveštaj sadrži podatke za 2020. godinu, dok su podaci predstavljeni i za godine 2012 – 2019, kao kontinuirani pristup. ASK planira da redovno objavljuje podatke o prosečnoj zaradi na najnižem nivou i prema ekonomskim sektorima.

Ndarja e nivelit të pagave është bërë për tre (3) sektorët si me poshtë:

- Podela nivoa zarada vršena je za tri (3) sektora kao što sledi:
- Javni Sektor (Administracija),
- Privatni Sektor, i
- Javna preduzeća

v.d. Izvršnog Direktora ASK-a
Ilir T. Berisha

¹ Uticaj pandemije na bruto i neto zarade u Republici Kosovo

Avni Kastrati - Direktor Odeljenja Socijalnih Statistika / Stanovništvo
Naime Rexhepi - Šef Divizije Socijalnih Statistika

Publikaciju su pripremili:
Bedrije Demaj - Viša Službenica Tržište Rada
Bujar Hajrizi - Šef Sektora Statistike Zapošljavanja
Guxim Neziri- Službenik IT-a za SPR
Besarta Thaçi - Službenica Tržište Rada,

Vaše komentare, primedbe, sugestije i predloge u vezi ove publikacije su dobrodošli i možete poslati na e-mail adresu: social@rks-gov.net

Skraćenice

KARP Kosovska Agencija za Registraciju Poslovanja
ASK Agencija za Statistiku Kosova
PUK Poreska Administracija Kosova
EU Evropska Unija
BRK Budžet Republike Kosova
ISCO Međunarodna Standardna Klasifikacija Zanimanja
MJU Ministarstvo Javne Uprave
NACE Statistička Klasifikacija Ekonomskih Aktivnosti
SPR Statistički Poslovni Registar

Sadržaj

Uvod	1
Skraćenice.....	4
Sadržaj.....	5
Definicije	6
Izvor podataka i metodologija.....	7
Javni sektor	7
Privatni sektor	7
Javna preduzeća	7
Nivo prosečne zarade na Kosovu.....	8
Prosečna zarada prema sektorima na Kosovu.....	9
Javni sektor	9
Javna preduzeća	10
Privatni sektor	11
Bruto prosečna zarada prema sektorima	12
Neto prosečna zarada prema sektorima	13
Minimalna zarada na Kosovu	14
Prosečna bruto i neto zarada prema ekonomskim aktivnostima.....	14
Agencija za Statistiku Kosova: kratak opis.....	17

Definicije

Bruto zarada	Bruto zarada zaposlenih, koja uključuje prihode za rad i vreme provedeno na radu, ostala lična primanja, kao što je definisano zakonom ili kolektivnim ugovorom (dodaci), ili ugovorom o radu, u koje se primenjuje porez na lični dohodak. Inače, bruto zarada je ukupan iznos zarade bez odbijenog poreza i doprinosa (penzija / penzijska štednja, zdravstveno osiguranje, itd.).
Neto zarada	Neto zarada su porez i doprinosi odbijeni od bruto zarade..
Javni sektor	Svi zaposleni koji primaju platu iz Budžeta Republike Kosova su uključeni u javnom sektoru..
Privatni sektor	Svi zaposleni koji rade u privatnim preduzećima (privatnim poslovanjima) za koje preduzeće plaćaju njihove poreze i doprinose.
Javna preduzeća	Javna preduzeća obuhvataju sva preduzeća u javnom vlasništvu, ili su osnovana javnim sredstvima ili pod javnim zakonom i nisu javne vlasti ili deo javne vlasti..

Javni sektor

Izvor podataka: Podaci o javnom sektoru su dobijeni iz Odjeljenja za Administraciju Uplata / platnog spiska iz Ministarstva Javne Uprave (MJU) za bruto i neto zaradu. Broj primalaca zarada u sektoru Budžeta Republike Kosova (BRK) u decembru 2020. godine je bio ukupno 83 056 osoba².

Metoda izračunavanja prosečne godišnje zarade/javni sektor: Izračunavanje godišnje prosečne zarade za javni sektor vrši se prema formuli:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

- \bar{x} je simbol aritmetičkog proseka uzorka
- n je ukupan broj opservacija-elemenata
- X pojedinačne vrednosti
- Σ ukupan iznos vrednosti

Privatni sektor

Izvor podataka: podaci za privatni sektor su dobijeni iz Statističkog Poslovnog Registra (SPR), koji sadrži podatke o svim preduzećima (javnim i privatnim) koja obavljaju ekonomsku aktivnost na teritoriji Kosova. To uključuje sve ekonomske sektore prema Nomenklaturi Ekonomskih Aktivnosti, NACE Rev.2. Ne uključuje Javnu Upravu, Neprofitne Organizacije i Međunarodne Organizacije.

Izvori za ažuriranje promenljivih SPR-a su: Administrativni Izvori (podaci iz Kosovske Agencije za Registraciju Poslovanja i Poreske Uprave Kosova), kao i statistički izvori (Anketa za Ažuriranje SPR-a, Strukturna Poslovna Anketa i Anketa Kratkoročnih Statistika).

Javna preduzeća

Izvor podataka: Podaci o javnim preduzećima su dobijeni iz Statističkog Poslovnog Registra (RSPR), baza je ista kao i kod privatnog sektor

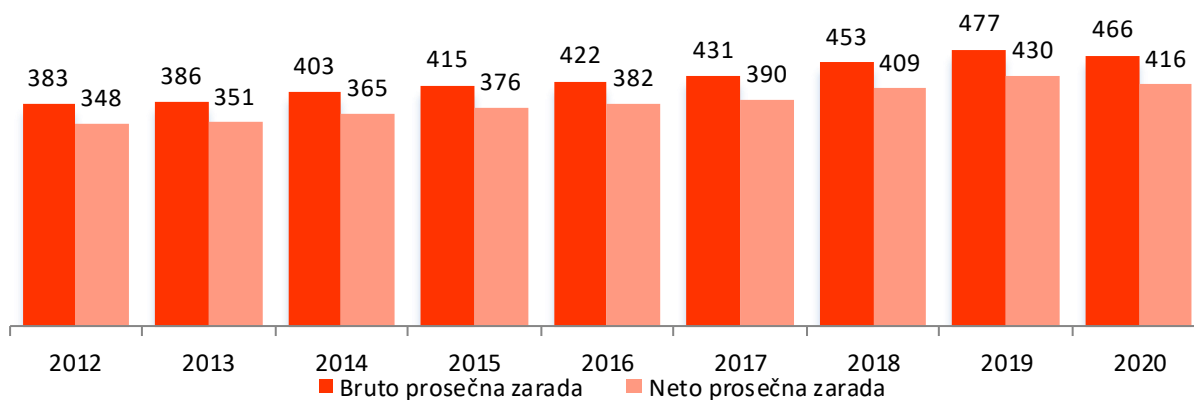
²U prosek zarada iz budžeta Republike Kosovo (BRK) uključen je i fond osoblja (dodaci).

Nivo prosečne zarade na Kosovu

U 2012.godini prosečna bruto zarada na Kosovu iznosila je 383 evra, dok u 2019. godini iznosila je 477 evra, a u 2020.godini imamo pad na 466 evra, dakle sa padom od 11 evra u poređenju sa prethodnom godinom. Dok, neto zarada od 348 evra koliko je bila u 2012.godini povećana je u 2019.godini na 430 evra, dok u 2020.godini imamo pad na 416, dakle sa padom od 14 evra u poređenju sa prethodnom godinom³.

Tabela 1. Nivo prosečne bruto i neto zarade (Evro), po godinama 2012 - 2020

Godina	Kosovo		Javni sektor		Javna preduzeća		Privatni sektor	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
2012	383	348	407	366	561	502	337	308
2013	386	351	411	370	573	512	340	310
2014	403	365	473	423	656	583	329	301
2015	415	376	509	454	674	598	328	300
2016	422	382	525	467	686	609	340	310
2017	431	390	532	474	699	620	356	324
2018	453	409	573	509	721	639	376	342
2019	477	430	584	519	766	677	411	372
2020	466	416	624	552	769	680	380	342

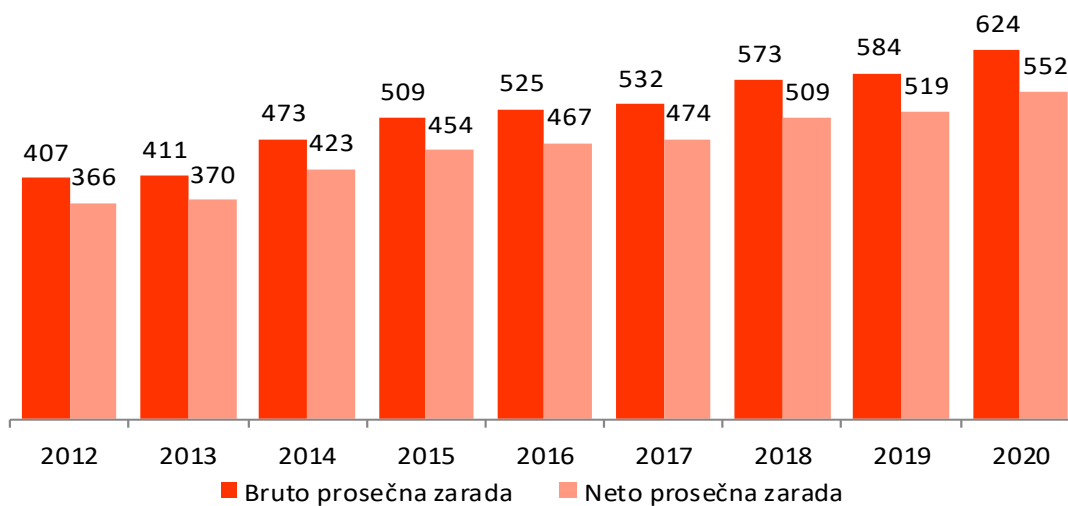
Grafikon 1. Prosečna bruto i neto zarada (u Evrima) prema godinama 2012-2020

³ Vidi fusnotu 1. Uticaj pandemije na Republici Kosovo

Prosečna zarada prema sektorima na Kosovu

Javni sektor

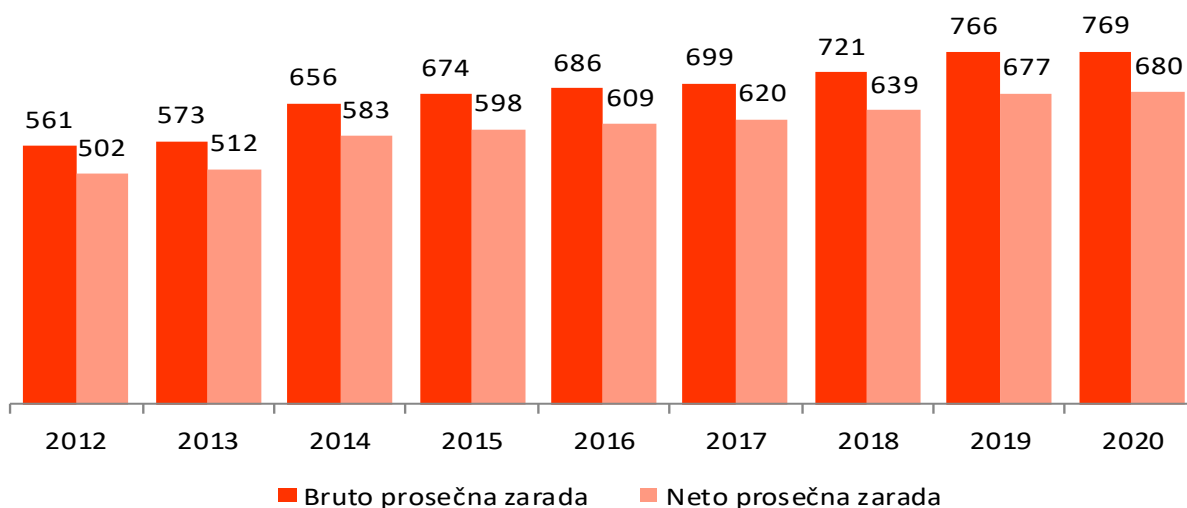
Prosečna bruto zarada u javnom sektoru u 2012. godini iznosila je 407 evra, dok je u 2020. godini iznosila 624 evra, što predstavlja povećanje za 217 Evra ili 53.3%. Dok je neto zarada od 366 evra koliko je bila u 2012. godini, povećana je na 552 evra, što predstavlja povećanje od 186 evra ili 50.8%.

Grafikon 2. Nivo bruto i neto zarade (u Evrima) u javnom sektoru, 2012-2020

Javna preduzeća

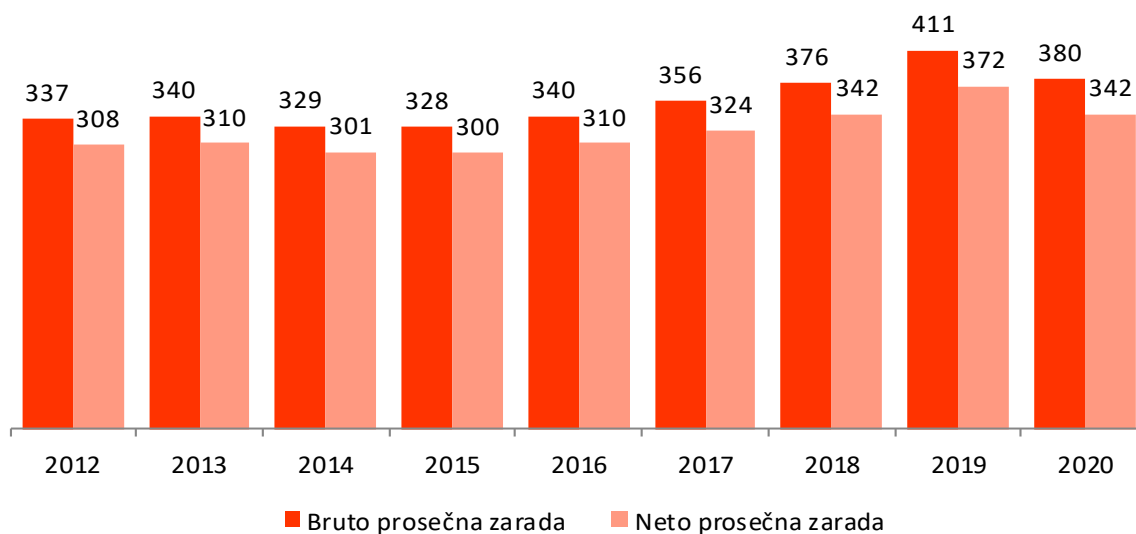
Prosečna bruto zarada u javnim preduzećima u 2012. godini iznosila je 561 evra, dok je u 2020. godini iznosila 769 evra, što predstavlja povećanje od 208 evra ili 37.1%. Dok neto zarada od 502 evra, koliko je bila u 2012. godini, povećana je na 680 evra, sa povećanjem od 178 evra ili 35.5%.

Grafikon 3. Nivo bruto i neto zarade (u Evrima) u javnim preduzećima 2012-2020

Privatni sektor

Prosečna bruto zarada u privatnom sektoru u 2012. godini iznosila je 337 evra, dok je u 2019. godini iznosila 411 evra, a u 2020.godini imamo pad od 31 evra, dakle bruto prosečna zarada iznosila je 380 evra. Dok je neto zarada sa 308 evra, koliko je bila 2012. godine, porasla na 372 evra, u 2019.godini, dok u 2020.godini zabeležila je pad od 30 evra, tako da je pala na 342 evra. ⁴

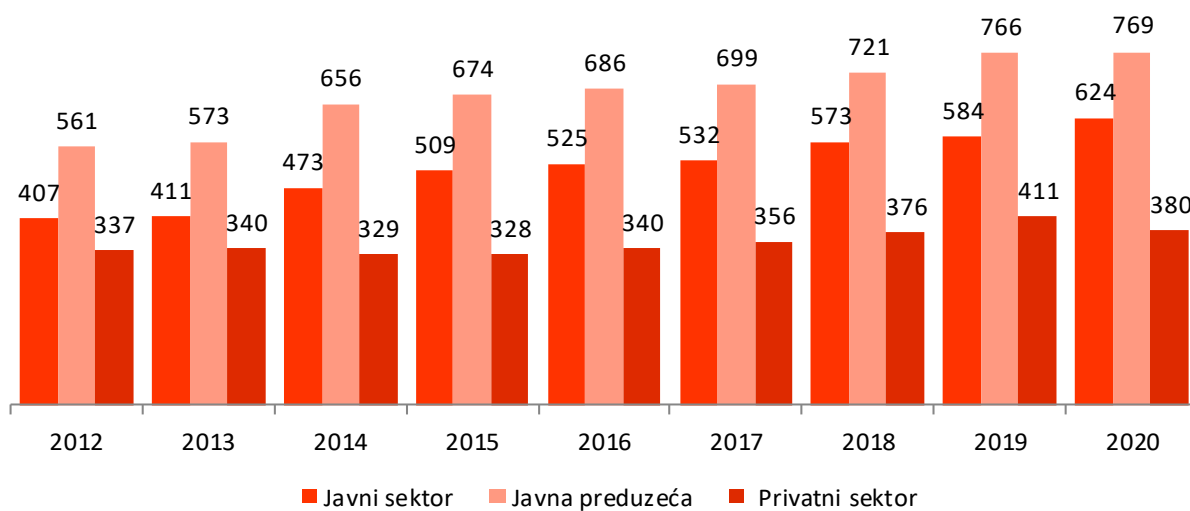

Grafikon 4. Nivo bruto i neto prosečne zarade (u Evrima) u privatnom sektoru, 2012-2020

⁴ Vidi fusnotu 1. Uticaj pandemije na Republici Kosovo

Bruto prosečna zarada prema sektorima

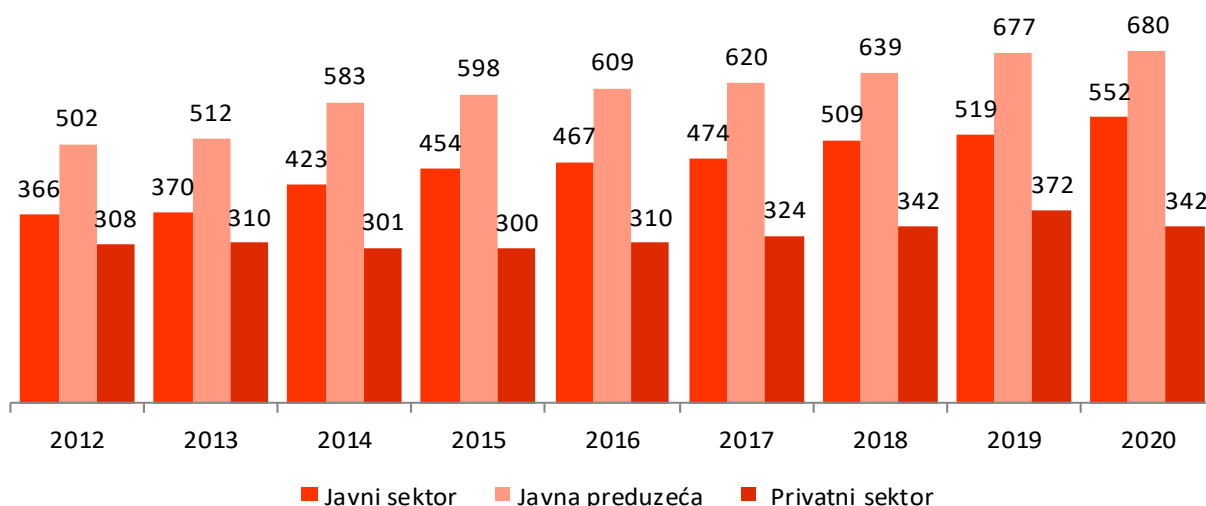
Najveći nivo zarada na Kosovu bio je u sektoru javnih preduzeća. Prosečna bruto zarada u javnim preduzećima u 2012. godini iznosila je 561 evra, dok je u 2020. godini iznosila 769 evra. U javnom sektoru u 2012. godini prosečna bruto zarada iznosila je 407 evra, dok je u 2020. godini iznosila 624 evra. Privatni sektor je bio sektor sa najnižom prosečnom bruto zaradom i veoma malim porastom. Ovaj sektor, u 2012. godini, imao je prosečnu zaradu od 337 evra, dok je u 2020. godini imao prosečnu zaradu od 380 evra.

Grafikon 5. Nivo prosečne bruto zarade (u Evrima) prema sektorima, 2012-2020

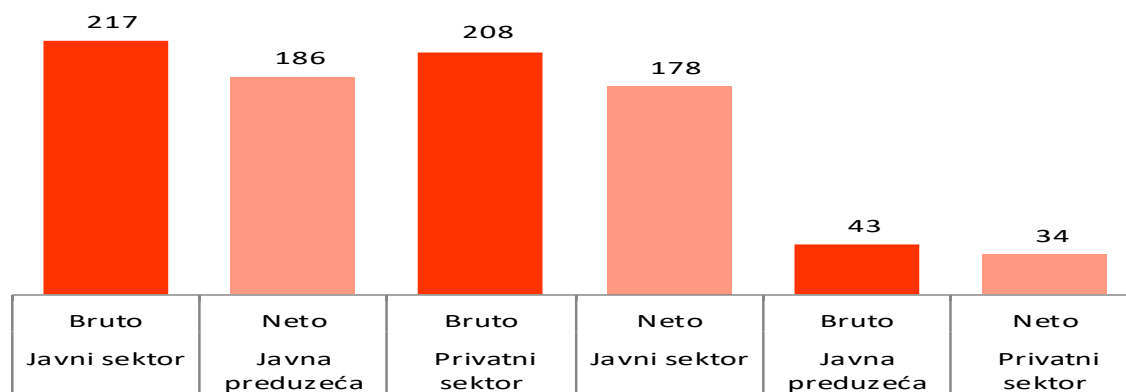
Neto prosečna zarada prema sektorima

Prosečna neto zarada u javnim preduzećima u 2012. godini iznosila je 502 evra, dok je u 2020. godini iznosila 680 evra. U javnom sektoru u 2012. godini, prosečna neto zarada iznosila je 366 evra, dok je u 2020. godini iznosila 552 evra, U privatnom sektoru, u 2012.godini, prosečna neto zarada iznosila je 308 evra, dok je u 2020. godini prosečna zarada iznosila 342 evra

Grafikon 6. Nivo prosečne neto zarade (u Evrima) prema sektorima, 2012-2020

Nisu svi sektori imali značajno povećanje zarada tokom godina. U javnom sektoru, bruto zarada, za period 2012-2020, povećana je za 217 evra. U privatnom sektoru došlo je samo do povećanja od 43 evra, u navedenom periodu, sa 337 na 380 evra. U javnim preduzećima zabeleženo je veće povećanje od 208 evra više u odnosu na 2012.godinu. Paralelno su povećane i neto zarade.

Grafikon 7. Povećanje prosečne bruto i neto zarade (u Evrima) prema sektorima, 2012 - 2020

Minimalna zarada na Kosovu

Stopa minimalne zarade je najniža dozvoljena zarada, obično regulisana državnim zakonima. Na Kosovu je trenutno minimalna zarada kategorisana na 130 evra za zaposlene do 35 godina starosti i 170 evra za zaposlene starosti više od 35 godina.

Tabela 2. Odnos minimalne zarada sa bruto i neto prosečnom zaradom (u Evrima) na Kosovu, 2020

Starosna grupa	Minimalna zarada	Bruto (%)	Neto (%)
Do 35 godina starosti	130	27,90	31,25
Starosti više od 35 godina	170	36,48	40,87

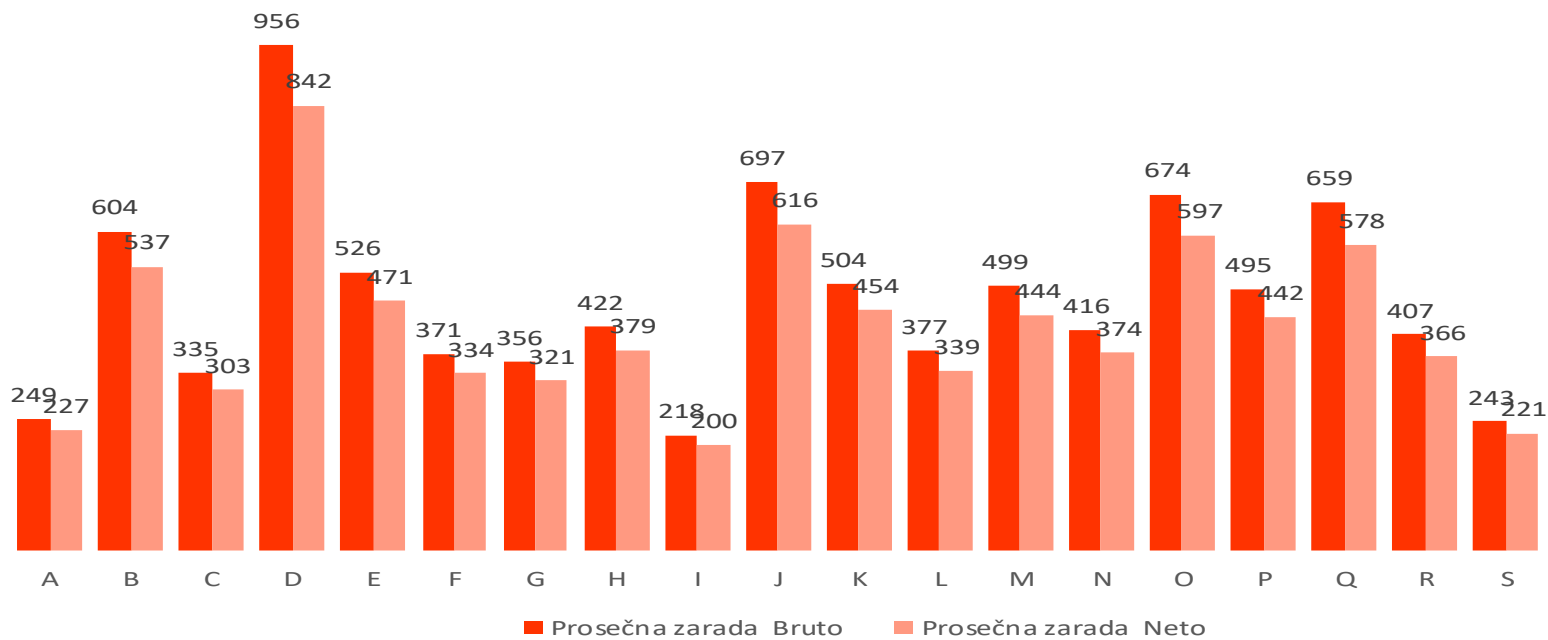
Prosečna bruto i neto zarada prema ekonomskim aktivnostima

Veoma važan pokazatelj je i bruto i neto zarada prema ekonomskim aktivnostima na Kosovu. Najveća prosečna bruto zarada u 2020. godini prema ekonomskim aktivnostima bila je kod: Snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija 956 evra; Informisanje i komunikacije sa 697 evra, dok je najniža zarada bila u Aktivnosti vezane za usluge smeštaja i ishrane sa 218 evra.

Prosečna neto zarada u 2020. godini prema ekonomskim aktivnostima ima isto rangiranje kao gore navedeno sa: Snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija 842 evra; Informisanje i komunikacije sa 616 evra, dok je najniža zarada bila u Aktivnosti vezane za usluge smeštaja i ishrane sa 200 evra.

Tabela 3. Prosečna zarada (u Evrima) prema ekonomskim aktivnostima na Kosovu, 2020

Ekonomska aktivnost		Prosečna zarada	
		Bruto	Neto
A	Poljoprivreda , šumarstvo i ribarstvo	249	227
B	Vađenje ruda i kamena	604	537
C	Proizvodnja	335	303
D	Snabdevanje električnom energijom , gasom , parom i klimatizacija	956	842
E	Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i usluge	526	471
F	Građevinarstvo	371	334
G	Trgovina na veliko i malo , popravka motornih vozila, motocikala	356	321
H	Transport i skladištenje	422	379
I	Aktivnosti vezane za usluge smeštaja i ishrane	218	200
J	Informisanje i komunikacije	697	616
K	Finansijske aktivnosti i osiguranja	504	454
L	Poslovanje nekretninama	377	339
M	Profesionalne, naučne i tehničke aktivnosti	499	444
N	Administrativne i pomoćne uslužne aktivnosti	416	374
O	avna uprava i zaštita: obavezno socijalno osiguranje	674	597
P	Obrazovanje	495	442
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita	659	578
R	Umetnost, razonoda i rekreacija	407	366
S	Aktivnosti vezane za druge usluge	243	221

Grafikon 8. Povećanje prosečne bruto i neto zarade (u Evrima) prema ekonomskim aktivnostima, 2012 - 2020

Agencija za Statistiku Kosova: kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija za Statistiku Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/Z-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011, kao i Izmene i dopune zakona br. 06 / Z-058 koji je stupio na snagu 17.01.2019. Program Zvanične Statistike, 2018/2022 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske Unije (EUROSTAT-a).

Agencija za Statistiku Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: Proizvodna odeljenja; Odeljenje Ekonomskih Statistika i Nacionalnih Računa, Odeljenje Statistika Poljoprivrede i Životne Sredine i Odeljenje Socijalnih Statistika. **Odeljenja podrške;** Odeljenje Metodologije i Informacione Tehnologije, Odeljenje Politika, Planiranja, Koordinacije i Komunikacije, Odeljenje Popisa i Anketa i Odeljenje Administracije.

U okviru Agencije takođe deluju i Regionalne Kancelarije u: Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.

Ukupno zaposleni su 156 radnika, od njih 115 u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama ima 41 zaposlenih. Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 123 sa univerzitetsko obrazovanjem, 15 sa višem obrazovanjem i 18 sa srednjem obrazovanjem.

Imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom Ekonomije i Finansija, Centralnom Bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim Monetarnim Fondom, Svetskom Bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNIVF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija za Statistiku Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija. U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova,

dok u 2014. godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede. Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradi razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

Adresa: AGENCIJA ZA STATISTIKU KOSOVA,
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština

Telefon: +383 (0) 38 200 31 129
Izvršni Direktor: +383 (0) 38 200 31 112
Fax: +383 (0) 38 235 033
E-mail: infoask@rks-gov.net
Veb-stranica: <http://ask.rks-gov.net>